קיא א מיי פישע מהלי

פסולי המוקדשין הלכה ה: קיב ב מיי פ"ג מהלי

רבינו חננאל

ואי ס״ד ר׳ מאיר מדברי ר׳ יהושע קאמר, היכי מהדר ליה ר׳ יוסי מדברי ר׳ חנניה

סגז הכהנים וכו'. ופרקינז

דייק. ואמר ליה ר' מאיר

מדברי ר' יהושע קאמינא, והדר אמר ליה ר' יוסי גם לדברי ר' יהושע אינה

היא המדה. ואקשינן אמאי אינה היא המידה מדה אחת היא. שהרי ר' יהושע

בהדיא אמר יממאוה ביד.

הפסד חולין, כלומר כיון

שהגת התחתונה יש בה יין שהוא חולין, ואם

תרד התרומה הזו עליהן תפסד לגמרי שאינו שמן

שנטמא, אלא הוא יין

שאין בו הנאה של כלום

. ר' יהושע יטמאנה ביד.

ואקשינן מתני' נמי אית

כל אחת במדורה בפני

עצמה צריכות עצים הרבה.

שהוא מרובה חששו.

שהוא כוודה ווששו. להפסד מועט כגון הפסד של עצים לא חששו. אמר

ר׳ אסי אמר ר׳ יוחנו

. מחלוקת בשעה ששית

י. רמדאורייתא בשעה ששית

שרי באכילה, אבל בשעה

. התורה דברי הכל שורפין

. הכל כאחת, לפי שהכל

ומאי מדבריהם מדברי ר׳

חנניה סגן הכהנים ומתני׳ באב הטומאה דאורייתא

וולד הטומאה דרבנן. נימא

מסייע׳ ליה הפיגול והנותר והטמא ב״ש אומרים

אין נשרפין כאחת וב״ה

אומרים נשרפין כאחת. דייקינן מדברי ב״ה כיון

אסורין מדאורייתא הן, אע"ג דהפיגול והנותר

טהוריז הז נשרפיז כאחד.

אף הני בעידן איסורן מדאורייתא והיא משעה

שביעית ולמעלה נשרפיז שב בית היכוכיה נשופין כאחד. ודחינן לעולם לא מסייע׳ ליה, ושאני פיגול ונותר דאית בהו

מומאה מיהו

הפיגול

מטמאין הידים. ואתינן

תוב לסיועיה מן הפת שעפשה שהיא טהורה

ונשרפת עם תרומה טמאה

בפסח. ודחינן שאני פת שעפשה דכעפרא בעלמא

היא. ואקשינן לר' יוחנן דאמר ר' מאיר מדברי ר'

אי הכי אמאי אומר לו ר׳ יוסי לר' מאיר מודה ר' אליעזר ור' יהושע, נימא

ליה אנא אמינא לר' חנניה

סגן הכהנים ואת אמרת לי מדברי ר' יהושע. ושנינן הכי קאמר ליה ר' יוסי לא

מבעיא הני דמחמרי. אלא

אפי׳ ר׳ יהושע דמיקל, לא

רמאחר

דתנן

. דכולן השתא

להדלקה אע״פ

אבות

חמץ ומלה ה"ד: קיג ג מיי' פ"ו מהלי מהלי הטומלה ה"ל:

מו:

הפיגול. לא לריך הכא אלא מסיים הברייתא: הפיגול והנותר. של קדשים: והטמא. בשר קודש שנטמא. דקיימא לן בפ׳ אחרון (ד׳ קכ:) דגזרו עליהן שיטמאו את הידים ואע"פ שאין אוכל מטמא אדם גזרו עליהן לטמח מיהת את הידים ולח לטמח את הגוף משום חשדי כהונה

ועצלי כהונה כדמפרשינן התם ואפילו הכי דאית עלייהו טומאה דרבנן אמרי ב"ש דאין שורפין פיגול ונותר שאין טמאים מן התורה עם הטמאה שהוא טמא מן התורה וכ"ש בתרומה טהורה וטמאה ואפי׳ ב״ה לא קשרו אלא משום דאית לפיגול ונותר טומא׳ דרבנן: וא"ל. רבי יוסי לרבי מאיר כי ילפת ליה מדרבי יהושע נמי אינה סיא המדה דמודין הן בזו. ולקמן פריך אמאי אינה היא המדה: מדה ומדה היא. דהא טהורה גמורה היא החבית הואת ומשום דסופה לאיבוד שרי לטמויי בידים: דעלים. שלריך להיסק שתי היסקות: מחלוקת בשם. שעדיין אין על הטהורה אלא איסור דרבנן אבל בשבע שנאסרה כבר מן התורה אין לך טומאה גדולה מזו ודברי הכל אף לר׳ יוסי שורפין: נימה קסבר ר' יוחנן דמתני'. דרבי חנינא בולד הטומאה דרבנן ור"מ מיניה יליף. ודוקה נקט שש רבי יוחנן ומשום דאית עליה איסור דרבנן הוא טעמא דר׳ מאיר אבל אם בא לשורפ׳ בחמש וארבע מודה רבי מאיר דאין שורפין ואע"ג דסופה לאיבוד דלאו מדרבי יהושע קא יליף דטעמי׳ דרבי יהושע התם משום הפסד חולין או דילמא לר' יוחנן נמי ר' מאיר מדרבי יהושע יליף וטעמא דרבי מאיר לאו משום איסורא דרבנן הוא דהוא הדין נמי לחמש וארבע והאי דקאמר ר' יוחנן שש אורחה דמילתה נקט: ה"ל אין. ודווקא שש קאמר ולקמיה פריך אמאי קאמר ר' יוסי אינה היא המדה: לימא מסייע ליה. דבשבע מודה ר' יוסי: הפיגול ונותר כו'. רבי יוסי א"ל לעיל וקאמר ליה לר' מאיר בהא הוא דאמרי בית הלל נשרפין כאחת משום דפיגול ונותר אסירי מדאורייתא אבל באיסורא דרבנו לא שרו לטמויי בידים שמעינן מינה מיהא דבאיסור דאורייתא מודה רבי יוסי ואע"ג דליכא שם טומאה עליה: שאני התם כו'. מהא לא מיסתייעא לר' יוחנן ואפי׳ בשבע אימא לך דפליג ר׳ יוסי ואע״ג דאסירא הואיל ואין עליה

יטומאת משקין לממא אחרים דאוריי' דתניא שם טומאה לא מטמינן ליה והא מפק קשה דמודה בפיגול ונותר משום דאית עלייהו שם טומאה דרבנן: משמאה טומאה שומאה אוכלין. הואיל ומתחלה נראית לאדם ירדה לה חורת טומאה ואין עולה ממנה עד שתפסל מאכילת כלב: ונשרפת עם הטמאה בפסח. ואפילו היא תרומה טהורה והא ודאי ר' יוסי קאמר לה דאי ר' מאיר אפילו פת מעלייתא שרי וש"מ דמודה ר' יוסי היכא דלאו בת אכילה היא והוא הדין לפת מעלייתא בשבע שעות: אי הכי. דרבי מאיר מדרבי חנינא יליף מאי מודה ר' אליעזר דקאמר ליה ר' יוסי הא קא יליף רבי מאיר מדרבי חנינא ומהדר ליה איהו מדרבי אליעזר ורבי יהושע: הכי קאמר ליה. הא דקא ילפת מדרבי חנינא אינה היא מוף המדה כדמפרש לקמיה ואפילו לרבי יהושע נמי דשמעינן ליה דמיקל טפי גבי חבית דקאמר יטמאנה ביד מודה בשריפה בפסח דאין שורפין דהתם משום הפסד חולין הוא וכי איכא למימר דמיקל בשריפה בחלויה וטמאה הוא דאיכא למימר דמיקל כדשמען ליה גבי חבית שנולד לה ספק טומאה דאמר יגלנה וסנא גרמא והוא הדין בידים אבל בטהורה ליכא למימר דמיקל: א**י הכי.** דרבי מאיר מדרבי חנינא יליף אמא^י אינה היא המדה מדה ומדה היא דהא בשש איכא איסורא דרבנן על הטהורה כי התם דאיכא טומאה דרבנן והא ר' יוסי לא שני ליה בין שם טומאה לשם איסור דהא אמרת דמודה רבי יוסי בשבע הואיל ואיכא איסור דאורייתא ואע"פ דליכא עלה שם טומאה אלמא לא שני ליה וכיון דלא שני ליה שפיר יליף רבי מאיר מדרבי חנינא דאמר דמטמאינן טומאה מדרבנן בטומאה דאורייתא הכא נמי מטמינן איסור דרבנן בטמא טומאה דאורייתא: א"ר ירמיה הכא בנשר שנטמא. בוולד הטומאה דקתני כגון שנטמא במשקין שנטמאו בשרץ: ואודא **ר' מאיר לטעמיה.** דאמר משקין אין מטמאין אחרים ואפילו אוכלין אלא מדרבנן והוה ליה מדאורייתא טהור מעליא ושרפי ליה בהדי בשר שנטמא באב הטומאה דטמא מדאורייתא וגבי תרומה טהורה בשש דאיכא נמי איסור דרבנן עלה לא שנא: **ורבי יוסי לטעמיה.** דמשקין טימאוהו לגשר זה מדאורייתא הלכך אינה היא מו^ם המדה דטמא וטמא הוא. ולר' ירמיה איכא לאקשויי א״כ בין לר״מ בין לר' יוסי מאי מוסיפין לו" טומאתו קא מסהיד ר' חנינא מעיקרא בראשון נגע וה"ל שני והשתא נמי בהדי ראשון שרפינן להו ונראה בעיני דרבי ירמיה אוולד וולד דקאמר רב יהודה [יד.] סמיך ולא חש למידק כולי האי ונקט מילחיה בחר לישנא דמתני׳ דחני בוולד הטומאה ולעולם בבשר שנטמא במשקין שנטמא בכלי שנטמא בשרץ דהוו להו משקין שניים והוא שלישי ואשמעינן דשלישי מותר לעשותו שני. ואכתי איכא לאקשויי סוף סוף כיון דאין אוכל מטמא אוכל אלא מדרבנן מאי קא מהני ליה האי בשר ראשון לגשר שלישי אי לשוויה שני מדרבנן מעיקרא נמי שני מדרבנן הוה דאילו משקין שנגע בהן תחלה היו מדרבנן דהא נגע בראשון ואפיי ע"י שני הן נעשין תחלה אלא על כרחך ר' ירמיה כרב אדא או כאביי ס"ל דאמרי קדשים טושין טומאה כיולא בהן ואשמעינן ר' חנינא דשני דרבנן עבדינן ליה שני דאורייתא ולר' מאיר שמעינן מינה דשני דרבנן דהוא טהור מעליא דאורייתא מותר לעשותו שני דאורייתא והוא הדין לתרומה טהורה שנשרפת עם הטמאה ולר׳ יוסי אשמעינן דשני דרבנן דהוא שלישי דאורייתא עבדינן שני דאורייתא הלכך אינה היא מוף המדה. ורבינא דאית ליה [שם] מקרא מלא דבר הכתוב לא ס"ל דרבי ירמיה ומוקי לה לתוספת טומאה דרבנן דמתניתין כדאוקימנא ברישא ומאי מדבריהן מדברי ר' אליעור ורבי יהושע:

ולא ידעינן אי נגע אי לא נגע וקשה לריב״א אי ברה״י ספיקו טמא ואי ברה"ר ספיקו טהור ונראה לר"י לפרש כגון שתי חביות ברה"י ונגע באחת מהן ואינו יודע באיזה מהן נגע דהשתא שתיהן תלויות דבר תורה דלא ילפינן מסוטה דברשות היחיד ספקו טמא אלא דבר

שיכול להיות אמת כעין סוטה אבל הכא דודאי אחת מהן טהורה אין לטמאות שתיהן מספק כדתנן בפרק שני נזירים (מיר ד' מ.) ב' נזירים שאמר להם אחד ראיתי אחד מכם שנטמא מביאין קרבן טומאה וטהרה ומפרש בגמ' דהוי ספק טומאה ברה"י ואפ״ה לא אמרי׳ דכל אחד יביא קרבן טומאה משום דודאי לא נטמא רק אחד מהן: ניכא קסבר ר' יוחגן בו' מדברי ר' חנינא. פ"ה דמשמע ליה מדקאמר מחלוקת בשש דאי מדרבי יהושע מאי איריא בשש אפי׳ בד׳ וה׳ כמי כיון דאזיל לאיבוד ואין נראה לר"י דדילמא הא דנקט שש לאו למעוטי ד' וה' אלא משום דבעי למימר אבל בז׳ ד״ה שורפין ועוד דבד׳ וה׳ לא אזיל לאיבוד דכיון דשרי באכילה ימלא להן אוכלין הרבה" ונראה לר"י דדייק מדקאמר אבל בז׳ ד״ה שורפין ב ואי מדברי רבי יהושע קאמר א״כ מנלן דבז׳ שורפין לרבי יוסי כיון דסבירא ליה דהתם שאני דאיכא הפסד חולין אבל בעלמא לא אע"ג דאזיל לאיבוד א"כ אפי" בו' לא ישרפו עם הטמא וא״תג הא דבז׳ שורפין אפילו לרבי יוסי משום דיליף מדברי רבי עקיבא דשרי לשרוף פסול עם הטמח ד וי״ל כיון דמדרבי יהושע יליף ולא מצינו דר"מ יליף איסור מטומאה מסברא אין לנו ללמוד איסור מטמא האבל אי מדבריה׳ היינו מדברי רבי חנינא ויליף ר"מ איסור מטמא ורבי יוסי דאמר אינה היא המדה משום דמבירא ליה ולד טומאה דאורייתא ולא ילפינו מיניה איסור דרבנן דהיינו בשש אבל בז׳ איסור דאורייתא ילפינן מיניה: ונשרפת עם הממאה. נראה

לו לדמות האי דאזיל לאיבוד לו׳ ו אבל בו׳ אין שורפין כיון דלא אזיל לאיבוד אלא משום גזירה דרבנן: רבי יוםי למעמיה. קשה רבי יוסי גופיה אית ליה לקמן (דף יח:) טומאת משקין לטמא אחרים דרבנן והא דאית ליה הכא דאורייתא בשיטת ר' עקיבא רבו אמר יואין זה לטעמיה ועוד

הפיגול והנותר והממא בית שמאי אומרים אין נשרפין כאחת וב"ה אומרים "נשרפין כאחת ואי סלקא דעתך ר"מ מדברי רבי יהושע קאמר אמאי מהדר ליה ר' יוםי מדר' חנינא סגן הכהנים א"ל רב נחמן רבי יוםי לאו אדעתיה דהוא סבר ר"מ מדרבי חנינא סגן הכהנים קא"ל וא"ל אנא מדר' יהושע קאמינ' וא"ל ואפילו לרבי יהושע נמי אינה היא המדה דהא מודה ר"א ורבי יהושט ששורף זו בפני עצמה וזו בפני עצמה ואמאי אינה היא המדה מדה ומדה היא שאני התם דאיכא הפסד חולין מתקיף לה רב ירמיה מתניתין נמי איכא הפסד דעצים א"ל ההוא סבא הלהפסד מרובה חששו להפסד מועם לא חששו א"ר אסי א"ר יוחנן מחלוקת בשש יאבל בשבע דברי הכל שורפין א"ל רבי זירא לר' אסי נימא הסבר רבי יוחנז מתני' באב המומאה דאורייתא וולד המומאה דרבנן ומאי מדבריהם מדברי רבי חנינא סגן הכהנים א"ל אין איתמר נמי אמר רבי יוחנן . מתניתין באב המומאה דאורייתא וולד הטומאה דרכנן ומאי מדבריהם מדברי רבי חנינא סגן הכהנים ומחלוקת בשש אבל בשבע דברי הכל שורפין לימא מסייע ליה הפיגול והנותר והממא ב"ש אומרים אין נשרפין כאחת וב"ה אומרים נשרפין כאחת שאני התם דאית להו מומאה מדרבנן יַדתנן הפיגול והנותר מממאין את הידיִם לימא מסייע ליה יהפת שעיפשה ונפסלה מלאכול לאדם והכלב יכול לאכלה מטמאה מומאת אוכלין בכביצה ונשרפת עם הממאה בפסח שאני התם דעפרא בעלמא הוא אי הכי מאי מודה הכי קא"ל ר' יוםי לר"מ אפי' לר' יהושע דמיקל כי מיקל בתלויה וממאה אבל בטהורה וטמאה לא אי הכי אמאי אינה היא א"ר ירמיה הכא בבשר שנממא במשקין שנממאו מחמת שרץ ואזרא ר"מ למעמיה ורבי יוםי למעמיה ר"מ למעמיה דאמר ימומאת משקין ,. לטמא אחרים דרבנן ור' יוסי לטעמיה דאמר

בילה לו. ב"ק קח. ב"מ לח:], ב) לקמן פה. קר:, ג) לקמן מה:, ד) [לעיל יד:], ד) בס"א ליחא מן, 1) בס"א נוסף: טומאה על, ומיהו י"ל דר"מ מר׳ חנינא ור"ע יליף שפיר שייך מנינח ור"ע יניף שפיר שייך לטעמיה כיון דעלייהו קיימי ועוד כו' העתק מחלופי ירחאו'

מוסף רש"י הפיגול והנותר מטמאיז את הידים. מדרבנו ולקו לאדם. בעיפושה ממאכל ביפושה בעיפושי מנומלנ מדס (לקמן מה:). מטמאה טומאת אוכלין. דכל ומן שהיה ולחיה לכלנ למ פקע תורת חוכל מינה (שם). ונשרפת עם הטמאה בפסח. אם תרומה טהורה היא, דכיון דלא חזיא לאדם מותר לטמאה בידים, ואפילו לר' יוסי דאמר זו לעצמה חו לעלמה (שם).

מוסף תוספות

א. ואפי׳ בקש ולא מצא אוכלין מ״מ לא פסיקא אוכין כו כו לא פסיקא ליה. תוס' הרא"ש. ועי' פנ"י. ב. דאי אמרת בשלמא וכו׳ מדברי ר׳ . חנינא, משו"ה לר' יוחי ר"י אינה היא המדה משום דס"ל ולד נ דאורייתא ולא איסור דרבנז מטומאה י דאורייתא. אבל איסורא דאורייתא בשבע ילפינן, אי. תוס' שאנן. ג. לעולם אימא לך מדבריהם מדברי ר׳ ומ"מ. שס. ד. ואיסור דאורייתא הוי כמו פסול. מוס' הרל"ש. ה. [ד]לא חזינן לשום תנא דיליף איסור מטומאה. תוס' הרא"ש, ו. דאזיל לאיבוד מדאורייתא. תוס' הרא"ש.

רבינו חננאל (המשך) י. מיקל אלא בתלויה וטמאה אבל טמאה וטהורה לא. אי הכי כי ר' מאיר מדברי ר' חנניה סגן הכהנים אמר לר' יוחנן, דאמר . אר המומאה דאורייחא טמא. אבל מדאורייתא יזהור הוא. אמאי אמר ר' יוסי אינה היא המדה, הלא האב טמא [דאורייתא] והולד מדאורייתא טהור ואמר ר' חנניה לא נמנעו לשורפן כאחת היא היא המדה ששורפין תרומה ר' ירמיה הכי מתני' בכשר שנטמא בספק משקין הבאין מחמת שרץ שהוא ולד שאביו ספק, כדתנן בטהרות פ״ד ר״י . אומר ספק משקין לאוכלין טמאין, לכלים טהורין, (ר"מ) כיצד שתי חביות אחת טמאה ואחת טהורה עשה עיסה מאחת מהן יאין ידוע מאיזה מהז עשה ואין ידוע מאיזה מהז עשה והו ספק משקין לאוכלין טמאין, לכלים טהורין. ואזרא ר״מ לטעמיה דשמעינן ליה דאמר